

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านและเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและกระบวนการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งสรุปผลการวิจัยตามลำดับได้ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.1 เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
- 1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ
- 1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. สมมติฐานการวิจัย

- 2.1 แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
- 2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจ ต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนกลอนสุภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านสระแคน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (ถ้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 248-249)

3.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ช่วงระหว่างวันที่ 10 มกราคม 2549 ถึง 26 มกราคม 2549 ใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 17 ชั่วโมง (รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

3.4 วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านสระแคน จำนวน 21 คน ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2549 ถึง วันที่ 26 มกราคม 2549 โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 การประเมินผลก่อนเรียน (Pretest) โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนกลอนสุภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 40 ข้อ แล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน (Posttest)

3.4.2 ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน และแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 5 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยทดลองสอนด้วยตนเอง ตามระยะเวลาที่กำหนด แล้วเก็บรวบรวมคะแนนกระบวนการเรียนจากแบบฝึกทักษะ

3.4.3 เมื่อเรียนจบเนื้อหา เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ แล้ว ทำการทดสอบประเมินผล หลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนกลอนสุภาพ และสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.4.5 วิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยวิธีการทางสถิติ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

4.1 แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

4.3 แผนการจัดการเรียนรู้ สาระวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน จำนวน 15 แผน

4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ

5. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและรูปแบบกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสระแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1 แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 91.26 / 94.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 ที่ตั้งไว้

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนกลอนสุภาพ ซึ่งใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน มีค่า สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านสระแคน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ ที่ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน อยู่ในระดับ มากที่สุด

6. อภิปรายผล

จากการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ โดยใช้แบบฝึกเสริม ทักษะและกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านสระแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

6.1 ผลจากการนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและแผนการจัดการ เรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ผลจากคะแนนการทำแบบฝึกเสริม ทักษะ จำนวน 5 ชุด พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 98.10 ในแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ 1 เรื่อง คำคล้องจอง และมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดร้อยละ 86.00 ในแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ 4 เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพตามจินตนาการ และคะแนนเฉลี่ยรวมทุกชุดร้อยละ 91.26 ของคะแนนเต็ม คะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนด้วยแบบฝึก เสริมทักษะและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน คิดเป็น ร้อยละ 74.88 และคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึก เสริมทักษะและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน คิดเป็น ร้อยละ 94.52 ดังนั้นแบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นจึงมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.55 / 94.52

จากผลการศึกษาค้นคว้าดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ส่งผลให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังจากการเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ และกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อน ช่วยเพื่อน มีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างเห็นได้ชัดเจน และเมื่อทดสอบค่าความแตกต่างก็พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้

ทุกประการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะได้ผ่านกระบวนการและขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ คือ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารหลักสูตร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกเสริมทักษะให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด แบบฝึกเสริมทักษะได้รับการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ผ่านการนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งสอดคล้องกับ สุันทา สุนทรประเสริฐ (2534 : 14) ที่กล่าวว่า ในการสร้างแบบฝึกที่ดีนั้น จะต้องดำเนินการตามขั้นตอน คือ วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของการจัดการเรียนการสอน ศึกษารายละเอียดในหลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม ศึกษารูปแบบการสร้างชุดฝึกและออกแบบสร้างชุดฝึกให้มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ มีข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ นำไปทดลองใช้ ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ และนำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดุลย์ ภูปลื้ม (2539 : 25) ที่พบว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์และส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนหลายด้าน คือ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานในขณะที่เรียน ทำให้ทราบความก้าวหน้าและข้อบกพร่องของผู้เรียน ทำให้ครูประหยัดเวลา และทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ และแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดและออกแบบให้ใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่จัดนักเรียนเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันคละกัน 3 ระดับ แล้วให้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน คือ คละนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1 : 2 : 1 โดยให้นักเรียนที่เข้าใจเนื้อหาซึ่งเป็นนักเรียนเก่งช่วยสอนสมาชิกในกลุ่มที่ไม่เข้าใจเนื้อหา ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถปานกลางและอ่อน (ทัศนาศรี ประสานตรี. 2536 : 20-22) ซึ่งจากการที่นักเรียนได้เรียนรู้เป็นกลุ่มเช่นนี้ จะทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพราะนักเรียนจะรู้สึกภาคภูมิใจหรือรู้สึกกว่าตัวเองได้รับความสำเร็จในการเรียนจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ไปพร้อมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ทำใหู้สึกมีส่วนร่วมในความสำเร็จร่วมกัน สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนก็จะลดความกังวลในเรื่องความด้อยและข้อบกพร่องของตนเอง (สมลักษณ์ ศรีธงชัย. 2537 : 28-29 ; อ้างอิงมาจาก Sivasilam. 1973) และสอดคล้องกับ นางเยาว์ ศรีประคู้ (2546 : 110) ซึ่งได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

และแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกาศยานี 11 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มสามารถพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้เร็วขึ้นและนักเรียนสามารถฝึกได้ด้วยตนเอง เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และรู้สึกภาคภูมิใจว่าตนเองได้รับผลสำเร็จในการเรียน

6.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกเสริมทักษะที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลำดับขั้นตอน วิธีการดำเนินการ มีเครื่องมือ สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม นักเรียนมีอิสระในการฝึกและการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มในการทำกิจกรรม จึงทำให้นักเรียนไม่เกิดการเบื่อหน่าย สนุกสนาน มีความตั้งใจและรับผิดชอบเพราะมีแรงจูงใจ คือความสำเร็จของกลุ่มของนักเรียนเอง จึงมีความกระตือรือร้นตลอดเวลา มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือกันและกันจนกลุ่มประสบความสำเร็จ

จากผลการวิจัยดังกล่าว การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการเขียนกลอนสุภาพ โดยใช้แบบฝึกทักษะและกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถด้านการแต่ง การอ่านและเขียนกลอนสุภาพได้ด้วยตนเอง ทำให้สามารถอ่าน เขียน ได้ถูกต้อง ชัดเจน และใช้เวลาในการเรียนรู้เร็วขึ้น ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนให้รู้จักการอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือและทำงานร่วมกันและได้เรียนรู้กระบวนการทำงานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนและผู้ที่ย่อยกว่า และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองอีกด้วย

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ครูผู้สอนสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของกลุ่มสัมพันธ์ เน้นให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมอย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนากระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม และปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ได้ต่อไป

7.2 การนำแบบฝึกเสริมทักษะมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนต้องได้เรียนในเนื้อหานั้น ๆ มาก่อนและครูควรให้นักเรียนได้ทราบผลคะแนนการทำแบบฝึกเป็นชุด ๆ ทุกชุด มีการสรุปผลการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และควรเสนอแนะแนวทางแก้ไขในการทำแบบฝึกแต่ละชุดที่ผ่านมา และชุดต่อไป

7.3 ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะควรคำนึงถึงวัยและระดับของนักเรียน เนื้อหาในแบบฝึกแต่ละชุดไม่ควรมากเกินไป เพราะอาจทำให้นักเรียนเกิดความเครียดที่จะฝึก และเกิดความเบื่อหน่าย

7.4 ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะรูปแบบต้องสวยงามและตัวอักษรต้องอ่านง่าย มีขนาดเหมาะกับวัยของนักเรียน ควรใส่รูปภาพประกอบเพื่อให้น่าสนใจ และนักเรียนไม่เกิดความเครียดในการทำแบบฝึกเสริมทักษะ

7.5 ควรจัดเวทีและหาโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในการอ่าน การเขียน กลอนสุภาพบ่อย ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY